

ارزیابی اقتصادی کاربرد ماشینهای نشاء کاربرد برنج در مزارع زارعین برنجکاران استان فارس

۱ ابراهیم زارع   ۲ محمدکریم معصومیان   ۳ محمدمصدق افضلی نیا

بر اساس آمار موجود، استان فارس حدود ۱۰ درصد از کل سطح زیرگشت برنج را به خود اختصاص داده است به علت نیاز فراوان به نیروی کار در مرحله کاشت و برداشت و بالا بودن نرخ دستمزد هزینه‌های کارگری سهم عمده‌ای را در افزایش هزینه‌های تولید این محصول دارد. جایگزینی ماشینهای نشاء کار در مزارع برنج ضمن سهولت انجام کار هزینه کاشت را کاهش داده و به علت راندمان بیشتر، افزایش سطح زیرگشت را در منطقه ممکن میسازد. کاربرد ماشینهای نشاء کار قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در سطح محدودی در کشور آغاز شده است ولی علیرغم مزیت های اعلام شده بنا به دلائلی این سیستم تاکنون نتوانسته بطور وسیع در مزارع جایگزین شود. کاربرد این ماشینها به دو صورت دو و چهار ردیفه از سال ۱۳۷۲ در برخی مزارع استان فارس آغاز شده است.

ارزیابی هزینه ثابت و متغیر در مزارع نمونه مکانیزده در مقایسه با مزارع سنتی مجاور در شهرستان مرودشت نشان میدهد کاربرد ماشین باعث کاهش مصرف ۷۳ کیلوگرم بذر ۷۷ کیلوگرم کود اوره و ۲۴ روز- نفر نیروی کار میشود به طور کلی ماشینهای دو ردیفه و چهار ردیفه به ترتیب و باقیمت‌های سال ۱۳۷۵ هزینه گشت را به میزان ۶۶۷۲۶۴ ریال و ۶۵۰۸۵۱ ریال در هکتار کاهش میدهد از لحاظ قابلیت فنی ماشینهای دو ردیفه ۹۵ درصد و ماشینهای چهار ردیفه ۷۱ درصد بازده موثر دارد. متوسط مقدار کاشت در روز ماشینهای دو ردیفه ۰/۶۳ هکتار و ماشینهای چهار ردیفه ۰/۹۸ هکتار میباشد. درصد نکاشت در ماشینهای دو ردیفه ۵ و در ماشینهای چهار ردیفه ۱۱ درصد محاسبه شده است. پرورش نشاء در سینی های پلاستیکی انجام میشود ولی مراحل گرمخانه و تاریک خانه در هنگام آماده سازی سینی های نشاء انجام نشده و سینی حاوی بذرهای جوانه‌دار شده مستقیماً در مزرعه قرار داده میشود. ارزیابی مزرعه در مرحله داشت نشان میدهد که مزارع مکانیزه به علت فواصل مناسب بین بوته‌ها نسبت به ورس مقاومتر بوده و متوسط تعدا پنجه‌ها در هر بوته گاهی تا دو برابر مزارع سنتی است.

-
- ۱- پژوهنده مرکز تحقیقات کشاورزی فارس
  - ۲- کارشناس برنج مرکز تحقیقات کشاورزی فارس
  - ۳- پژوهنده مرکز تحقیقات کشاورزی فارس